

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

28 ianuarie 2015 *

„Spațiul de libertate, securitate și justiție — Regulamentul (CE) nr. 44/2001 — Competență judiciară în materie civilă și comercială — Contracte încheiate cu consumatorii — Consumator domiciliat într-un stat membru, care a cumpărat titluri emise de o bancă stabilită într-un alt stat membru, de la un intermediar stabilit într-un al treilea stat membru — Competența de a judeca acțiuni îndreptate împotriva băncii care a emis titlurile menționate”

În cauza C-375/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Handelsgericht Wien (Austria), prin decizia din 20 iunie 2013, primită de Curte la 3 iulie 2013, în procedura

Harald Kolassa

împotriva

Barclays Bank plc,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul L. Bay Larsen, președinte de cameră, doamna K. Jürimäe, domnii J. Malenovský și M. Safjan (raportor) și doamna A. Prechal, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul K. Malacek, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 21 mai 2014,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Kolassa, de P. Miller, Rechtsanwalt;
- pentru Barclays Bank plc, de H. Bielez, Rechtsanwalt;
- pentru guvernul german, de T. Henze și de J. Kemper, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Gentili, avvocato dello Stato;
- pentru guvernul olandez, de M. Bulterman, în calitate de agent;

* Limba de procedură: germana.

— pentru Comisia Europeană, de B. Eggers și de A.-M. Rouchaud-Joët, în calitate de agenți,
după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 3 septembrie 2014,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 5 punctul 1 litera (a) și punctul 3, precum și a articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Kolassa, cu domiciliul în Viena (Austria), pe de o parte, și Barclays Bank plc (denumită în continuare „Barclays Bank”), cu sediul în Londra (Regatul Unit), pe de altă parte, în legătură cu o cerere de daune interese în temeiul răspunderii contractuale, precontractuale și delictuale a acestei bănci din cauza devalorizării unei investiții financiare pe care el o realizase prin intermediul unui instrument financiar emis de aceasta.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (2) și (11)-(15) ale Regulamentului nr. 44/2001 enunță:

„(2) Anumite disparități între normele interne care reglementează competența judiciară și recunoașterea hotărârilor împiedică buna funcționare a pieței interne. Adoptarea de dispoziții care să unifice normele referitoare la conflictele de competență în materie civilă și comercială și la simplificarea formalităților în vederea recunoașterii și executării rapide și simple a hotărârilor de către statele membre legate prin prezentul regulament este indispensabilă.

[...]

- (11) Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură. În cazul persoanelor juridice, domiciliul trebuie să fie definit în mod independent, în vederea ameliorării transparenței normelor comune și a evitării conflictelor de competență.
- (12) În afară de instanța domiciliului pârâtului, trebuie să existe și alte instanțe autorizate în temeiul unei legături strânse între instanță și litigiu sau în scopul bunei administrări a justiției.
- (13) În cazul contractelor de asigurare, contractelor încheiate cu consumatorii și al contractelor de muncă, partea defavorizată trebuie să fie protejată prin norme de competență mai favorabile intereselor sale decât normele generale prevăzute în prezentul regulament.
- (14) Autonomia părților într-un contract, altul decât un contract de asigurare, contract încheiat cu consumatorii sau contract de muncă în cazul căruia este permisă numai o autonomie limitată de stabilire a instanței competente, trebuie să fie respectată, sub rezerva competenței exclusive a instanțelor prevăzute în prezentul regulament.

(15) În interesul administrării armonioase a justiției, este necesar să se reducă la minimum posibilitatea apariției procedurilor concurente și să se evite pronunțarea în două state membre a unor hotărâri ireconciliabile. [...]

4 Articolele 2-31 din regulamentul menționat, care figurează în capitolul II din acesta, stabilesc normele de competență.

5 Secțiunea 1 din capitolul II, intitulată „Dispoziții generale”, cuprinde printre altele articolul 2, al cărui alineat (1) are următorul cuprins:

„Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliat pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor statului membru în cauză.”

6 Potrivit articolului 5 punctele 1 și 3 din acest regulament:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

1. (a) în materie contractuală, în fața instanțelor de la locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată;

(b) în sensul aplicării prezentei dispoziții și în absența vreunei convenții contrare, locul de executare a obligației în cauză este:

— în cazul vânzării de mărfuri, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile;

— în cazul prestării de servicii, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie prestate serviciile;

(c) în cazul în care nu se aplică litera (b), se aplică litera (a);

[...]

3. în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă”.

7 În secțiunea 4 din același capitol II, intitulată „Competența în materia contractelor încheiate de consumatori”, figurează printre altele articolul 15 din Regulamentul nr. 44/2001, care prevede la alineatul (1):

„În ceea ce privește un contract încheiat de o persoană, consumatorul, într-un scop care se poate considera că se situează în afara domeniului său profesional, competența se determină în conformitate cu dispozițiile din prezenta secțiune, fără a se aduce atingere articolului 4 și articolului 5 punctul 5, în cazul în care:

(a) contractul are ca obiect vânzarea de bunuri mobile corporale în rate egale, fixe și eşalonate;

(b) contractul are ca obiect un împrumut rambursabil în rate egale, fixe și eşalonate sau orice altă formă de credit încheiat în scopul finanțării vânzării de bunuri mobile corporale;

- (c) în toate celelalte cazuri, contractul a fost încheiat cu o persoană care desfășoară activități comerciale sau profesionale în statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat consumatorul sau, prin orice mijloace, își direcționează activitățile spre acel stat membru sau spre mai multe state, inclusiv statul membru respectiv, iar contractul intră în sfera de acțiune a acestor activități.”
- 8 Articolul 16 din Regulamentul nr. 44/2001, care se află în aceeași secțiune 4 din capitolul II din acesta, prevede la alineatele (1) și (2):
- „(1) Un consumator poate introduce o acțiune împotriva celeilalte părți la contract fie înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia partea în cauză își are domiciliul, fie înaintea instanțelor din locul unde consumatorul își are domiciliul.
- (2) Acțiunea poate fi introdusă împotriva consumatorului de către cealaltă parte la contract numai înaintea instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia consumatorul își are domiciliul.”
- 9 Capitolul II din regulamentul menționat cuprinde de asemenea secțiunea 8, intitulată „Verificarea competenței și admisibilității”, în care figurează articolele 25 și 26 din acesta, care sunt redactate după cum urmează:

„Articolul 25

Dacă o instanță dintr-un stat membru este sesizată pe cale principală cu un litigiu asupra căruia instanța din alt stat membru este exclusiv competentă în temeiul articolului 22, aceasta se declară, din oficiu, incompetentă.

Articolul 26

(1) Dacă pârâtul domiciliat pe teritoriul unui stat membru este acționat în justiție înaintea unei instanțe dintr-un alt stat membru și nu se înfățișează în fața acesteia, instanța se declară, din oficiu, incompetentă în cazul în care competența sa nu rezultă din dispozițiile prezentului regulament.

(2) Instanța este obligată să suspende acțiunea până când se constată că pârâtul a putut primi actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent în timp util pentru pregătirea apărării sau că au fost întreprinse toate demersurile necesare în acest sens.

[...]”

Dreptul austriac

- 10 Articolul 11 din Legea privind piața de capital (Kapitalmarktgesetz), în versiunea aplicabilă litigiului principal, avea următorul cuprins:
- „1. Sunt răspunzători pentru prejudiciul suferit de un investitor care s-a bazat pe informațiile conținute în prospect sau pe celelalte informații necesare conform prezentei legi federale (articolul 6), atât timp cât aceste informații sunt relevante pentru evaluarea valorilor mobiliare sau a plasamentelor:
- 1) emitentul, în cazul în care informațiile transmise sunt incorecte sau incomplete din culpă proprie sau a prepușilor săi ori a altor persoane care au participat la elaborarea prospectului;
 - 2) persoana care a verificat prospectul, în cazul în care verificările au fost efectuate incorect sau incomplet din culpă proprie, a prepușilor săi sau a altor persoane care au participat la verificarea prospectului;

[...]

3) persoana care a primit în nume propriu sau în numele altei persoane angajamentul contractual al investitorului și intermediarul contractului, în cazul în care aceste persoane sunt comercianți sau practică intermedierea de valori mobiliare sau de plasamente ca profesioniști și în care ele sau prepușii lor aveau cunoștință sau nu aveau cunoștință din neglijență gravă despre caracterul incorect sau incomplet al informațiilor menționate la punctul 1 sau al verificării [...]

2. În cazul în care emitentul valorilor mobiliare sau al plasamentelor este străin, răspunderea civilă prevăzută la alineatul 1 punctul 1 revine și acelor care au propus în Austria oferta supusă formalităților de prospect.

3. În cazul în care răspunderea revine mai multor persoane, ele răspund solidar. Răspunderea fiecărei persoane nu se reduce prin faptul că și alte persoane sunt obligate la repararea aceluiași prejudiciu.

4. Răspunderea nu poate fi exclusă sau limitată anticipat în defavoarea investitorilor.

[...]

8. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului la despăgubire rezultat din încălcarea altor dispoziții legale sau a contractelor.”

11 Articolul 26 din Legea privind fondurile de investiții (Investmentfondsgesetz), în versiunea aplicabilă factelor în discuție în litigiul principal, prevedea:

„1. Înainte de încheierea contractului, cumpărătorul unor unități de fonduri comune de plasament străine trebuie să primească gratuit un exemplar din dispozițiile care reglementează fondul și/sau statutul societății de investiții, un prospect al societății de investiții străine și o copie a ofertei de încheiere a contractului. Formularul de ofertă trebuie să cuprindă informații privind prima de emisiune și remunerația care trebuie plătită anual către societatea de investiții.

2. Prospectul trebuie să cuprindă toate informațiile care, la momentul emiterii ofertei, sunt relevante pentru evaluarea unităților de fonduri comune de plasament străine. [...] De asemenea, prospectul va cuprinde și informații privind:

- 1) denumirea sau firma, forma juridică, sediul, capitalul propriu (capitalul social din care se scad aporturile neefectuate și la care se adaugă rezervele) ale societății de investiții străine, ale întreprinderii care decide cu privire la plasamentul sumelor de bani investite (societate de administrare), ale întreprinderii care a preluat vânzarea unităților de fond (societate de comercializare), precum și ale băncii depozitare;
- 2) firma, sediul și adresa reprezentantului și ale agenților de plată;
- 3) bunurile care pot fi incluse în patrimoniul fondului prin cumpărare, principiile care guvernează alegerea acestor bunuri, posibilitatea de a cumpăra valori mobiliare la bursă și, eventual, bursele la care trebuie să fie cotate aceste valori mobiliare, modul în care trebuie utilizate veniturile din active și posibilitatea de a deține o parte din activele fondului sub formă de creanțe bancare (și, eventual, până la ce limită);
- 4) condițiile în care titularul de unități de fond poate solicita plata părții din active aferente unităților sale, precum și instituțiile de plată competente.

[...] Exactitatea și caracterul complet ale prospectului și modificările acestuia trebuie verificate de către reprezentant în calitate de controlor al prospectului. În ceea ce privește întocmirea, modificarea și verificarea, precum și răspunderea pentru conținutul prospectului, dispozițiile [Legii privind piața de capital] se aplică în mod corespunzător atât emitentului, cât și controlorului prospectului. [...]"

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 12 Domnul Kolassa, în calitate de consumator, prin intermediul băncii austriece direktanlage.at AG (denumită în continuare „direktanlage.at”), a investit 68 180,36 euro în certificate X1 Global EUR Index (denumite în continuare „certificate”). Aceste certificate au fost emise de Barclays Bank, înscrisă în Registrul comerțului din Regatul Unit, această bancă având și o sucursală în Frankfurt am Main (Germania).
- 13 La emiterea certificatelor menționate, Barclays Bank a difuzat un prospect de bază, datat 22 septembrie 2005. Aceste certificate sunt supuse unor condiții generale care au fost aduse la cunoștință publică la 20 decembrie 2005. La cererea Barclays Bank, acest prospect de bază a fost difuzat și în Austria. Oferta publică de subscripție a avut loc între 20 decembrie 2005 și 24 februarie 2006, iar emiterea certificatelor a avut loc la 31 martie 2006. Rambursarea este scadentă în anul 2016. Condițiile de împrumut prevăd în plus posibilitatea rezilierii contractului de subscripție.
- 14 Certificatele menționate au forma unor obligațiuni la purtător. Suma care trebuie rambursată și, astfel, valoarea acestor obligațiuni se stabilesc pe baza unui indice format dintr-un portofoliu al mai multor fonduri de bază, astfel încât această valoare este direct legată de acest portofoliu. Portofoliul trebuia să fie creat și administrat de societatea X1 Fund Allocation GmbH, pe care Barclays Bank a mandatat-o să investească banii care rezultă din emiterea certificatelor. Acești bani au fost pierduți în mare parte. În prezent, valoarea certificatelor menționate este estimată la zero euro, ceea ce contestă totuși domnul Kolassa.
- 15 Din decizia de trimitere reiese că aceste certificate au fost vândute unor investitori instituționali, care le-au revândut, printre altele, unor consumatori. În speță, direktanlage.at a comandat certificatele pe care domnul Kolassa voia să le subscrie la societatea-mamă germană a acesteia, și anume DAB Bank AG, cu sediul în München (Germania), care, la rândul său, le-a achiziționat de la Barclays Bank. De fiecare dată, ordinele au fost emise și executate în numele societăților respective. Direktanlage.at a executat ordinul primit de la domnul Kolassa, conform condițiilor sale generale, în regim de „depozit de valori mobiliare”, ceea ce înseamnă că direktanlage.at AG deținea – ca fond de acoperire – certificatele la München în nume propriu și pe seama clienților săi. Domnul Kolassa putea numai să solicite livrarea certificatelor aferente cotei sale de participație la fondul de acoperire, în condițiile în care certificatele nu puteau fi transferate pe numele său.
- 16 În calitate de investitor prejudiciat, domnul Kolassa a introdus o acțiune la Handelsgericht Wien prin care solicita plata unei sume de 73 705,07 euro reprezentând daune interese în temeiul răspunderii contractuale, precontractuale și delictuale a Barclays Bank. El arată că, dacă aceasta ar fi acționat legal, el nu ar fi făcut investiția, ci ar fi plasat capitalul într-un portofoliu al unui fond diversificat cu o orientare neutră, ceea ce i-ar fi permis să obțină la scadență suma care face obiectul acțiunii, și anume suma investită majorată cu dobânzi.
- 17 Domnul Kolassa susține că instanța menționată este competentă, în principal, în temeiul articolului 15 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 44/2001 sau, în subsidiar, în temeiul articolului 5 punctul 1 litera (a) și punctul 3 din același regulament.
- 18 În fața instanței de trimitere, Barclays Bank contestă atât motivele invocate de domnul Kolassa pe fond, cât și competența instanței sesizate.

19 În aceste condiții, Handelsgericht Wien a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) a) În ceea ce privește articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, formularea «în ceea ce privește un contract încheiat de o persoană, consumatorul, într-un scop care se poate considera că se situează în afara domeniului său profesional», cuprinsă în [această dispoziție], trebuie interpretată în sensul că:

- i) un reclamant care, în calitate de consumator, a dobândit de pe piața secundară o obligațiune la purtător și care, în prezent, invocă drepturi împotriva emitentului obligațiunii în temeiul condițiilor de împrumut, al încălcării obligațiilor de informare și de control și al răspunderii emitentului în temeiul prospectului de emisiune se poate întemeia pe criteriile de stabilire a competenței prevăzute de dispoziția menționată în cazul în care, prin cumpărarea valorii mobiliare de la un terț, a intrat în raportul contractual dintre subscriitorul inițial și emitent?
 - ii) în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare litera a) punctul i), reclamantul poate să invoce și competența prevăzută la articolul 15 din Regulamentul nr. 44/2001 în situația în care terțul de la care a cumpărat obligațiunea la purtător a achiziționat la rândul său această obligațiune într-un scop care se poate considera că se situează în domeniul său profesional, mai exact în situația în care reclamantul a achiziționat obligațiunea de la o persoană care nu are calitatea de consumator?
 - iii) în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare litera a) punctele i) și ii), consumatorul reclamant se poate întemeia pe competența prevăzută la articolul 15 din Regulamentul nr. 44/2001 chiar și în cazul în care deținătorul obligațiunii nu este reclamantul, ci terțul care a fost mandatat de reclamant să achiziționeze titlul de valoare și care nu are calitatea de consumator, deținând – conform contractului – titlul de valoare în nume propriu și pe seama reclamantului, acesta din urmă neputând invoca împotriva terțului decât un drept de predare a obligațiunii născut din raportul obligațional?
- b) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare litera a) punctul i), în temeiul articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, instanța sesizată în materie contractuală cu privire la drepturi invocate în temeiul dobândirii unei obligațiuni este competentă în mod accesoriu să se pronunțe și în materie delictuală?

2) a) În ceea ce privește articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001, formularea «în materie contractuală», cuprinsă în [această dispoziție], trebuie interpretată în sensul că:

- i) un reclamant care a cumpărat de pe piața secundară o obligațiune la purtător și care, în prezent, invocă drepturi împotriva emitentului obligațiunii în temeiul condițiilor de împrumut, al încălcării obligațiilor de informare și de control și al răspunderii emitentului în temeiul prospectului de emisiune poate să invoce criteriile de stabilire a competenței prevăzute de dispoziția menționată în cazul în care, prin cumpărarea valorii mobiliare de la un terț, a intrat în raportul contractual dintre subscriitorul inițial și emitent?
- ii) în cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare litera a) punctul i), reclamantul se poate întemeia și pe competența prevăzută la articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001 în cazul în care deținătorul obligațiunii nu este reclamantul, ci terțul mandatat de reclamant să achiziționeze titlurile de valoare și care deține, conform contractului, titlul de valoare în nume propriu și pe seama reclamantului, acesta din urmă neputând invoca împotriva terțului decât un drept de predare a obligațiunii născut din raportul obligațional?

- b) în cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare litera a) punctul i), în temeiul articolului 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001, instanța sesizată în materie contractuală cu privire la drepturi invocate în temeiul dobândirii unei obligațiuni este competentă în mod accesoriu să se pronunțe și în materie delictuală?
- 3) a) În ceea ce privește articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001, în cadrul emiterii unei obligațiuni la purtător, drepturile aferente legislației privind piața de capital și întemeiate pe răspunderea emitentului aferentă prospectului de emisiune și drepturile născute ca urmare a nerespectării obligațiilor de protecție și de informare reprezintă drepturi delictuale sau cvasidelictuale în sensul [acestei dispoziții]?
 - i) În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare litera a), acest lucru este valabil și în cazul în care o persoană care nu este ea însăși deținătoarea obligațiunii, ci are doar un drept la restituire, în temeiul dreptului obligațiilor, față de persoana care deține obligațiunea în calitate de mandatar, invocă aceste drepturi împotriva emitentului?
- b) Formularea «locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă» cuprinsă în articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretată în sensul că, în cazul în care un titlu de valoare a fost dobândit pe baza unor informații intenționat eronate,
 - i) trebuie să se prezume că locul prejudiciului este domiciliul persoanei prejudiciate, înțeles ca fiind centrul intereselor acesteia?
 - ii) În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare litera b) punctul i), acest lucru este valabil și în cazul în care ordinul de cumpărare și transferul titlurilor de valoare pot fi revocate până la definitivarea tranzacției, iar tranzacția a avut loc într-un alt stat membru după un interval de timp de la debitarea contului persoanei prejudiciate?
- 4) În cadrul verificării competenței conform articolelor 25 și 26 din Regulamentul nr. 44/2001, instanța sesizată trebuie să administreze în detaliu probele privind elementele de fapt în litigiu care sunt relevante atât în ceea ce privește problema competenței, cât și existența dreptului invocat («elemente de fapt dublu relevante») sau poate aprecia, în vederea luării unei decizii privind competența, că afirmațiile reclamantului sunt corecte?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 20 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că un reclamant care, în calitate de consumator, a achiziționat o obligațiune la purtător de la un terț profesionist se poate prevala de competența prevăzută de această dispoziție în vederea acțiunii introduse împotriva emitentului acestei obligațiuni și întemeiate pe condițiile de împrumut, pe încălcarea obligațiilor de informare și de control, precum și pe răspunderea privind prospectul.
- 21 Cu titlu introductiv, trebuie, pe de o parte, să se amintească faptul că, în măsura în care Regulamentul nr. 44/2001 înlocuiește Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3), astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive privind aderările noilor state membre la această convenție, interpretarea dată de Curte în privința dispozițiilor respectivei convenții este valabilă și

pentru dispozițiile regulamentului menționat atunci când dispozițiile acestor instrumente pot fi calificate ca fiind echivalente (Hotărârea Maletic, C-478/12, EU:C:2013:735, punctul 27 și jurisprudența citată).

- 22 Pe de altă parte, noțiunile utilizate în Regulamentul nr. 44/2001, în special cele care figurează la articolul 15 alineatul (1) din acest regulament, trebuie interpretate în mod autonom, prin referire în principal la sistemul și la obiectivele regulamentului menționat, pentru a se asigura aplicarea sa uniformă în toate statele membre (a se vedea Hotărârea Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, punctul 25 și jurisprudența citată).
- 23 Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 este aplicabil în ipoteza în care sunt îndeplinite trei condiții, și anume, în primul rând, o parte contractantă are calitatea de consumator care acționează într-un cadru care se poate considera că se situează în afara domeniului său profesional, în al doilea rând, contractul dintre un asemenea consumator și un vânzător sau furnizor a fost efectiv încheiat și, în al treilea rând, un asemenea contract face parte din una dintre categoriile vizate la alineatul (1) literele (a)-(c) al articolului 15 menționat. Aceste condiții trebuie să fie îndeplinite în mod cumulativ, astfel încât, dacă una dintre cele trei condiții nu este îndeplinită, competența nu poate fi determinată potrivit normelor în materie de contracte încheiate de consumatori (Hotărârea Česká spořitelna, EU:C:2013:165, punctul 30).
- 24 În această privință, reiese din dosarul de care dispune Curtea că prima și a treia condiție menționate la punctul anterior sunt îndeplinite în speță, după cum, de altfel, a arătat avocatul general la punctul 28 din concluzii.
- 25 Așadar, este suficient să se examineze dacă a doua condiție, și anume cea referitoare la încheierea unui contract cu vânzătorul sau furnizorul vizat, este îndeplinită în împrejurări precum cele din cauza principală.
- 26 În această privință, rezultă din prezentarea succintă a situației de fapt de către instanța de trimitere, ceea ce este totuși de competența acesteia să verifice, că nu există un contract între Barclays Bank și domnul Kolassa, întrucât aceasta nu este titulara obligațiilor menționate la punctul 14 din prezenta hotărâre, acestea fiind deținute de direktanlage.at ca fond de acoperire, în nume propriu. În schimb, tot potrivit acestei instanțe, domnul Kolassa putea solicita livrarea certificatelor aferente cotei sale de participare la fondul de acoperire, în condițiile în care certificatele nu puteau fi transferate pe numele său.
- 27 Potrivit domnului Kolassa, în astfel de împrejurări, obiectivul protecției consumatorilor impune să se adopte o perspectivă economică și să se considere că, în sensul articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, a fost încheiat un contract între el și Barclays Bank, întrucât rolul jucat de direktanlage.at ar fi cel al unui intermediar.
- 28 În această privință, trebuie amintit că articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 constituie o derogare atât de la norma generală de competență prevăzută la articolul 2 alineatul (1) din acest regulament, potrivit căreia competența revine instanțelor statului membru pe teritoriul căruia este domiciliat pârâtul, cât și de la norma de competență specială în domeniul contractelor, prevăzută la articolul 5 punctul 1 din același regulament, potrivit căreia competența revine instanțelor de la locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată. Astfel, acest articol 15 alineatul (1) trebuie să facă în mod necesar obiectul unei interpretări stricte (a se vedea Hotărârea Česká spořitelna, EU:C:2013:165, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 29 Pe de altă parte, condiția privind existența unui contract încheiat între consumator și vânzătorul sau furnizorul vizat permite garantarea previzibilității atribuirii competenței, care este unul dintre obiectivele Regulamentului nr. 44/2001, după cum reiese din considerentul (11) al acestuia.

- 30 În consecință, este necesar să se considere că cerința încheierii unui contract cu însuși vânzătorul sau furnizorul vizat nu se pretează unei interpretări în sensul că o astfel de cerință ar fi de asemenea îndeplinită în cazul unui lanț de contracte în temeiul căruia anumite drepturi și obligații ale vânzătorului sau furnizorului în cauză sunt transferate către consumator.
- 31 Această apreciere este susținută de coroborarea articolului 15 din Regulamentul nr. 44/2001 cu articolul 16 din acesta.
- 32 Astfel, normele de competență stabilite, în materia contractelor încheiate de consumatori, prin articolul 16 alineatul (1) din regulamentul menționat se aplică, în conformitate cu textul acestui articol, numai acțiunii introduse de consumator împotriva celeilalte părți la contract, ceea ce implică în mod necesar încheierea unui contract de către consumator cu vânzătorul sau furnizorul vizat.
- 33 Desigur, Curtea a arătat că noțiunea „cealaltă parte la contract”, prevăzută la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, trebuie interpretată în sensul că desemnează și cocontractantul operatorului cu care consumatorul a încheiat acest contract (Hotărârea Maletic, EU:C:2013:735, punctul 32). Totuși, această interpretare se întemeiază pe împrejurări specifice în care consumatorul era de la bun început legat din punct de vedere contractual, în mod indisociabil, de doi cocontractanți. Pe de altă parte, excluderea cocontractantului stabilit în statul membru al consumatorului din domeniul de aplicare al articolului 16 menționat ar fi avut consecința că instanța sesizată cu acțiunea în răspunderea solidară a celor doi cocontractanți nu ar fi fost competentă decât în privința operatorului stabilit într-un alt stat membru.
- 34 O astfel de interpretare nu poate fi valabilă în împrejurările din cauza principală, în care încheierea unui contract cu vânzătorul sau furnizorul vizat lipsește complet.
- 35 Rezultă din considerațiile care precedă că articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele din cauza principală, un reclamant care, în calitate de consumator, a achiziționat o obligațiune la purtător de la un terț profesionist, fără a fi fost încheiat un contract între consumatorul menționat și emitentul acestei obligațiuni – ceea ce revine instanței de trimitere să verifice –, nu se poate prevala de competența prevăzută de această dispoziție în vederea acțiunii introduse împotriva emitentului menționat și întemeiate pe condițiile de împrumut, pe încălcarea obligațiilor de informare și de control, precum și pe răspunderea privind prospectul.

Cu privire la a doua întrebare

- 36 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că, în vederea acțiunii introduse împotriva emitentului unei obligațiuni la purtător și întemeiate pe condițiile de împrumut, pe încălcarea obligațiilor de informare și de control, precum și pe răspunderea privind prospectul, un reclamant care a achiziționat această obligațiune de la un terț se poate prevala de competența prevăzută de această dispoziție.
- 37 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie amintit de la bun început că noțiunea „materie contractuală”, în sensul articolului 5 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001, nu poate fi înțeleasă în sensul că ar face trimitere la calificarea pe care legea națională aplicabilă o dă raportului juridic în discuție în fața instanței naționale. Dimpotrivă, această noțiune trebuie interpretată în mod autonom, prin raportare la sistemul și la obiectivele acestui regulament, pentru a se garanta aplicarea sa uniformă în toate statele membre (Hotărârea Handte, C-26/91, EU:C:1992:268, punctul 10, și Hotărârea Česká spořitelna, EU:C:2013:165, punctul 45).

- 38 Contrar cerinței prevăzute la articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, încheierea unui contract nu constituie o condiție de aplicare a articolului 5 punctul 1 din același regulament, astfel încât excluderea competenței în temeiul primei dispoziții nu prejudică în mod necesar aplicabilitatea celei de a doua.
- 39 Cu toate acestea, deși articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001 nu impune încheierea unui contract, identificarea unei obligații este totuși indispensabilă pentru ca această dispoziție să poată fi aplicată, dat fiind că competența jurisdicțională în temeiul acesteia este stabilită în funcție de locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată. Astfel, aplicarea normei de competență specială prevăzute în materie contractuală în cuprinsul dispoziției menționate presupune determinarea unei obligații juridice liber consimțite de către o persoană în raport cu alta și pe care se întemeiază acțiunea reclamantului (a se vedea Hotărârea Česká spořitelna, EU:C:2013:165, punctele 46 și 47).
- 40 În această privință, rezultă din prezentarea succintă a situației de fapt de către instanța de trimitere că o astfel de obligație juridică liber consimțită de către Barclays Bank în privința domnului Kolassa lipsește în împrejurările din cauza principală, chiar dacă, în temeiul dreptului național aplicabil, Barclays Bank are anumite obligații față de domnul Kolassa.
- 41 Rezultă din considerațiile care precedă că articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele din cauza principală, un reclamant care a achiziționat o obligațiune la purtător de la un terț, fără ca emitentul acesteia să își fi asumat în mod liber o obligație față de acest reclamant, ceea ce revine instanței de trimitere să verifice, nu se poate prevala de competența prevăzută de această dispoziție în vederea acțiunii introduse împotriva emitentului menționat și întemeiate pe condițiile de împrumut, pe încălcarea obligațiilor de informare și de control, precum și pe răspunderea privind prospectul.

Cu privire la a treia întrebare

- 42 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se aplică unei acțiuni privind angajarea răspunderii emitentului unui certificat pentru prospectul aferent acestuia, precum și pentru încălcarea altor obligații legale de informare care revin acestui emitent, permițând astfel stabilirea competenței instanțelor de la domiciliul reclamantului ca loc unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă.
- 43 În această privință, este necesar să se amintească de la bun început că articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în mod autonom și strict (a se vedea în acest sens Hotărârea Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, punctele 43-45).
- 44 Totuși, noțiunea „materie delictuală și cvasidelictuală”, în sensul articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001, cuprinde orice cerere care urmărește să pună în discuție răspunderea unui pârât și care nu decurge din „materie[a] contractuală”, în sensul articolului 5 punctul 1 litera (a) din acest regulament (Hotărârea Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, punctul 20). Astfel, trebuie să se considere că acțiunile în răspundere introduse împotriva unui emitent ca urmare a prospectului, precum și pentru încălcarea altor obligații legale de informare a investitorilor intră în sfera materiei delictuale și cvasidelictuale în măsura în care acestea nu sunt acoperite de noțiunea „materie contractuală”, astfel cum este definită la punctul 39 din prezenta hotărâre.
- 45 În ceea ce privește aplicarea articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 în împrejurări precum cele din cauza principală, trebuie amintit că termenii „locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă”, care figurează în această dispoziție, vizează atât locul materializării

prejudiciului, cât și pe cel unde s-a produs evenimentul cauzator al prejudiciului, astfel încât pârâtul poate fi acționat în justiție, la alegerea reclamantului, în fața instanței de la unul dintre cele două locuri (Hotărârea Coty Germany, EU:C:2014:1318, punctul 46).

- 46 În această privință, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că norma de competență prevăzută la articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 se întemeiază pe existența unei legături deosebit de strânse între litigiu și instanțele de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă, care justifică atribuirea competenței în favoarea acestora din urmă pentru motive legate de buna administrare a justiției și de organizarea utilă a procesului (Hotărârea Coty Germany, EU:C:2014:1318, punctul 47).
- 47 Întrucât identificarea unuia dintre factorii de legătură recunoscuți de jurisprudență, astfel cum este amintită la punctul 45 din prezenta hotărâre, trebuie să permită stabilirea competenței instanței care se află în mod obiectiv în poziția cea mai potrivită pentru a aprecia dacă elementele constitutive ale răspunderii pârâtului sunt reunite, rezultă că numai instanța în a cărei rază teritorială se află factorul de legătură relevant poate fi sesizată în mod valabil (Hotărârea Coty Germany, EU:C:2014:1318, punctul 48).
- 48 Trebuie amintit că Curtea a arătat că expresia „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” nu vizează locul de domiciliu al reclamantului, numai pentru motivul că el ar fi suferit în acest loc un prejudiciu financiar rezultat din pierderea de elemente din patrimoniul său, pierdere care a avut loc și a fost resimțită în alt stat membru (Hotărârea Kronhofer, C-168/02, EU:C:2004:364, punctul 21).
- 49 Astfel, simplul fapt că anumite consecințe financiare afectează reclamantul nu justifică atribuirea competenței în favoarea instanțelor de la domiciliul acestuia dacă, așa cum se prezenta situația în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Kronhofer (EU:C:2004:364), atât evenimentul cauzal, cât și materializarea prejudiciului sunt localizate pe teritoriul altui stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea Kronhofer, EU:C:2004:364, punctul 20).
- 50 În schimb, o astfel de atribuire de competență este justificată în măsura în care domiciliul reclamantului constituie efectiv locul evenimentului cauzal sau cel al materializării prejudiciului.
- 51 În această privință, din decizia de trimitere reiese că, pe de o parte, devalorizarea certificatelor era cauzată nu de riscurile piețelor financiare, ci de gestionarea fondurilor în care au fost investiți banii rezultați din emiterea acestor certificate, împiedicând în final o evoluție pozitivă a valorii lor. Pe de altă parte, acțiunile sau omisiunile reproșate Barclays Bank în ceea ce privește obligațiile sale legale de informare erau anterioare investiției realizate de domnul Kolassa și, potrivit acestuia, determinante pentru această investiție.
- 52 Presupunând că acțiunile și omisiunile Barclays Bank au constituit o condiție necesară a producerii prejudiciului suferit de domnul Kolassa, ceea ce este suficient pentru a permite aplicarea articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 (a se vedea în acest sens Hotărârea DFDS Torline, C-18/02, EU:C:2004:74, punctul 34), trebuie să se mai verifice, în acest scop, în ce măsură împrejurările din cauza principală permit situarea locului evenimentului cauzal sau a celui al materializării prejudiciului la domiciliul reclamantului.
- 53 În ceea ce privește evenimentul cauzal al prejudiciului invocat, și anume pretinsa încălcare de către Barclays Bank a obligațiilor sale legale referitoare la prospect și la informarea investitorilor, trebuie arătat că actele sau omisiunile care pot constitui o asemenea încălcare nu pot fi localizate la domiciliul investitorului pretins lezată, din moment ce niciun element din dosar nu indică faptul că deciziile privind modalitățile de investire propuse de această bancă, precum și conținutul prospectelor aferente acestora au fost adoptate în statul membru în care este domiciliat acest investitor, nici că prospectele menționate au fost redactate și distribuite la origine în altă parte decât în statul membru în care are sediul banca menționată.

- 54 În ceea ce privește, în schimb, materializarea prejudiciului, trebuie să se considere că, în împrejurări precum cele rezumate la punctul 51 din prezenta hotărâre, prejudiciul survine la locul unde este suferit de investitor.
- 55 Instanțele de la domiciliul reclamantului sunt competente, în temeiul materializării prejudiciului, să judece o astfel de acțiune în special atunci când prejudiciul menționat se produce direct asupra unui cont bancar al acestui reclamant la o bancă stabilită în raza acestor instanțe.
- 56 Locul materializării prejudiciului astfel identificat răspunde, în împrejurări precum cele menționate la punctul 51 din prezenta hotărâre, obiectivului Regulamentului nr. 44/2001 care urmărește consolidarea protecției juridice a persoanelor stabilite în Uniune, permițând atât reclamantului să identifice cu ușurință instanța pe care o poate sesiza, cât și pârâtului să prevadă în mod rezonabil instanța în fața căreia poate fi acționat în justiție (a se vedea în acest sens Hotărârea Kronhofer, EU:C:2004:364, punctul 20), dat fiind că emitentul unui certificat care nu își îndeplinește obligațiile legale referitoare la prospect trebuie, atunci când decide să notifice prospectul referitor la acest certificat în alte state membre, să se aștepte ca operatori insuficient informați, domiciliați în aceste state membre, să investească în acest certificat și să sufere prejudicii.
- 57 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a treia întrebare că articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se aplică unei acțiuni privind angajarea răspunderii emitentului unui certificat pentru prospectul aferent acestuia, precum și pentru încălcarea altor obligații de informare care revin acestui emitent, în măsura în care această răspundere nu intră în sfera materiei contractuale în sensul articolului 5 punctul 1 din regulamentul menționat. În temeiul punctului 3 al aceluiași articol 5, instanțele de la domiciliul reclamantului sunt competente, în temeiul materializării prejudiciului, să judece o astfel de acțiune în special atunci când prejudiciul pretins se produce direct asupra unui cont bancar al reclamantului la o bancă stabilită în raza acestor instanțe.

Cu privire la a patra întrebare

- 58 Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă se impune, în cadrul verificării competenței internaționale în temeiul Regulamentului nr. 44/2001, să se procedeze la administrarea în detaliu a probelor privind elementele de fapt în litigiu care sunt relevante atât în ceea ce privește problema competenței, cât și în ceea ce privește existența dreptului invocat sau, mai degrabă, dacă trebuie apreciat că simplele afirmații ale reclamantului din litigiul principal sunt corecte în vederea luării unei decizii privind competența.
- 59 Este cert că Regulamentul nr. 44/2001 nu precizează în mod explicit întinderea obligațiilor de control care revin instanțelor naționale la verificarea competenței lor internaționale.
- 60 Astfel, deși este vorba despre un aspect de drept procedural intern pe care regulamentul menționat nu are ca obiect să îl unifice (a se vedea în acest sens Hotărârea G, C-292/10, EU:C:2012:142, punctul 44), aplicarea normelor naționale relevante nu trebuie totuși să aducă atingere efectului util al Regulamentului nr. 44/2001 (a se vedea Hotărârea Shevill și alții, C-68/93, EU:C:1995:61, punctul 36 și jurisprudența citată).
- 61 În această privință, Curtea a decis că obiectivul securității juridice impune ca instanța națională sesizată să se poată pronunța cu ușurință asupra propriei competențe, fără a fi constrânsă să efectueze o examinare pe fond a cauzei (a se vedea Hotărârea Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, punctul 27). În ceea ce privește aplicarea acestei cerințe în cadrul competențelor speciale în discuție în cauza principală, Curtea, pe de o parte, a considerat că instanța care trebuie să soluționeze un litigiu izvorât

dintr-un contract poate să verifice, chiar din oficiu, condițiile esențiale ale competenței sale, având în vedere elemente concludente și relevante furnizate de partea interesată care stabilesc existența sau inexistența contractului (Hotărârea Effer, 38/81, EU:C:1982:79, punctul 7).

- 62 Pe de altă parte, în ceea ce privește în mod particular articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001, Curtea a precizat că, la stadiul verificării competenței internaționale, instanța sesizată nu apreciază nici admisibilitatea, nici temeinicia cererii potrivit normelor dreptului național, ci identifică numai criteriile de legătură cu statul instanței respective care justifică competența sa în temeiul acestei dispoziții (Hotărârea Folien Fischer și Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, punctul 50). De aceea, această instanță poate considera stabilite, exclusiv în vederea verificării competenței sale în temeiul acestei dispoziții, susținerile relevante ale reclamantului cu privire la condițiile răspunderii delictuale sau cvasidelictuale (Hotărârea Hi Hotel HCF, C-387/12, EU:C:2014:215, punctul 20).
- 63 Este necesar să se arate că o obligație de a proceda, deja în acest stadiu al procedurii, la o administrare detaliată a probelor în ceea ce privește elementele de fapt relevante referitoare atât la competență, cât și la fond ar risca să prejudice examinarea acestuia.
- 64 Deși instanța națională sesizată nu este, așadar, obligată, în cazul contestării de către pârât a susținerilor reclamantului, să procedeze la o administrare a probelor la momentul determinării competenței, trebuie precizat că atât obiectivul unei bune administrări a justiției, care stă la baza Regulamentului nr. 44/2001, cât și respectul datorat autonomiei instanței în exercitarea atribuțiilor sale impun ca instanța sesizată să poată examina propria competență internațională în lumina tuturor informațiilor de care dispune, inclusiv, dacă este cazul, contestațiile formulate de pârât.
- 65 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la a patra întrebare că, în cadrul verificării competenței în temeiul Regulamentului nr. 44/2001, nu este necesar să se procedeze la administrarea în detaliu a probelor privind elementele de fapt în litigiu care sunt relevante atât în ceea ce privește problema competenței, cât și în ceea ce privește existența dreptului invocat. Instanța sesizată poate totuși să examineze propria competență internațională în lumina tuturor informațiilor de care dispune, inclusiv, dacă este cazul, contestațiile formulate de pârât.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 66 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) **Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele din cauza principală, un reclamant care, în calitate de consumator, a achiziționat o obligațiune la purtător de la un terț profesionist, fără a fi fost încheiat un contract între consumatorul menționat și emitentul acestei obligațiuni – ceea ce revine instanței de trimitere să verifice –, nu se poate prevala de competența prevăzută de această dispoziție în vederea acțiunii introduse împotriva emitentului menționat și întemeiate pe condițiile de împrumut, pe încălcarea obligațiilor de informare și de control, precum și pe răspunderea privind prospectul.**

- 2) **Articolul 5 punctul 1 litera (a) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele din cauza principală, un reclamant care a achiziționat o obligațiune la purtător de la un terț, fără ca emitentul acesteia să își fi asumat în mod liber o obligație față de acest reclamant, ceea ce revine instanței de trimitere să verifice, nu se poate prevala de competența prevăzută de această dispoziție în vederea acțiunii introduse împotriva emitentului menționat și întemeiate pe condițiile de împrumut, pe încălcarea obligațiilor de informare și de control, precum și pe răspunderea privind prospectul.**
- 3) **Articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se aplică unei acțiuni privind angajarea răspunderii emitentului unui certificat pentru prospectul aferent acestuia, precum și pentru încălcarea altor obligații de informare care revin acestui emitent, în măsura în care această răspundere nu intră în sfera materiei contractuale în sensul articolului 5 punctul 1 din regulamentul menționat. În temeiul punctului 3 al aceluiași articol 5, instanțele de la domiciliul reclamantului sunt competente, în temeiul materializării prejudiciului, să judece o astfel de acțiune în special atunci când prejudiciul pretins se produce direct asupra unui cont bancar al reclamantului la o bancă stabilită în raza acestor instanțe.**
- 4) **În cadrul verificării competenței în temeiul Regulamentului nr. 44/2001, nu este necesar să se procedeze la administrarea în detaliu a probelor privind elementele de fapt în litigiu care sunt relevante atât în ceea ce privește problema competenței, cât și în ceea ce privește existența dreptului invocat. Instanța sesizată poate totuși să examineze propria competență internațională în lumina tuturor informațiilor de care dispune, inclusiv, dacă este cazul, contestațiile formulate de pârât.**

Semnături